



Etiquette op school

Beste Beatrijs,*

Voor een opdracht op school moet ik een betoog houden. Als
 onderwerp heb ik etiquette gekozen. Mijn stelling luidt dat er op
 scholen meer aandacht moet worden besteed aan etiquette om de
 5 groeiende onbeschoftheid in de maatschappij tegen te gaan. Hebt u
 misschien nog goede argumenten om in mijn betoog te verwerken?

Meisje uit Havo-4

10 Beste Meisje uit Havo-4,

Etiquette is een ander woord voor omgangsvormen, oftewel: hoe
 gedraag je je. Dit is een onafzienbaar breed terrein. Eigenlijk heeft
 alles in het leven met etiquette te maken, vanaf 'hoe moet ik me
 kleden?' (hangt af van de situatie) tot en met 'hoe verbreek ik een
 15 relatie?' (liever niet per sms). Sommige van die etiquetteregels zijn
 arbitrair: ze hadden ook anders kunnen zijn. In Nederland eet men
 bijvoorbeeld met mes en vork. In China eet men met stokjes. De ene
 eet-etiquette is niet beter dan de andere. Andere etiquetteregels zijn
 20 niet arbitrair. Dat zijn de regels die met omgang tussen mensen te
 maken hebben. Daar zijn er heel veel van, maar ze komen uiteinde-
 lijk op hetzelfde neer, namelijk: wat gij niet wil dat u geschiedt, doe
 dat ook een ander niet. Daar is eigenlijk alles mee gezegd. Waarom
 is het niet beleefd om iemand bij een verschil van mening op z'n bek
 te timmeren? Omdat je dat zelf ook niet leuk zou vinden, als dat jou
 25 overkwam.

Deze simpele grondregel kan al door een kind van drie worden
 begrepen, dus het is overbodig om daar op school speciale verdie-
 pingslessen aan te wijden. Als kinderen zich misdragen of onbeleefd
 30 te werk gaan, doen ze dat niet uit onwetendheid. Ze weten heus wel
 hoe het hoort, maar ze hebben er gewoon geen zin in! Een kind dat
 lekker blijft zitten in de bus, terwijl een oud vrouwtje zich wanke-
 lend staande moet houden, weet best dat deze situatie niet deugt.

35 Het is niet de taak van scholen om door middel van etiquettelessen
de algemene onbeleefdheid in de maatschappij te bestrijden. Het is
de taak van scholen om kinderen inhoudelijke kennis bij te brengen.
Tegelijkertijd is het wel heel belangrijk dat scholen zorg dragen voor
de handhaving van hun eigen regels. Kinderen zitten op school om
40 iets te leren en dat kan alleen binnen een rustige omgeving, anders
wordt er niets geleerd. Dat betekent dat er orde moet heersen in de
klas en dat leerlingen de autoriteit van leraren erkennen. Om dit te
bereiken volstaan (alweer) uiterst simpele regels die weinig uitleg-
45 tijd kosten: op tijd komen, geen rotzooi op de grond gooien, geen
medeleerlingen of leraren pesten, niet vechten, niet schelden, geen
grove taal, niet spieken, niet keten, geen alcohol en drugs. Worden
de regels overtreden, dan volgen er sancties.

Als een school het voor elkaar krijgt dat de leerlingen zich min of
meer houden aan normale omgangsvormen en simpele gedrags-
50 regels binnen de eigen school, is er al ongelooflijk veel resultaat
geboekt. Vergeleken daarmee is theoretisch etiquette-onderwijs
van nul en generlei waarde. Beleefdheid leer je door het in de
praktijk te brengen en de school zelf vormt een prima oefenterrein.
Wie weet nemen leerlingen er zelfs iets van mee naar elders in hun
55 leven.

Bron: www.beatrijs.com/etiquette-op-school

* Beatrijs Ritsema is journaliste en schrijfster van een column in dag-
blad Trouw over etiquette, manieren en omgangsvormen.